

CZY SŁUCHAĆ,
TO ZNACZY SŁYSZEĆ?

RENATA
PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

3 godz. lekcyjne.

Temat:

Czy słuchać, to znaczy słyszeć?

Cele główne:

- uświadomienie uczniom, co jest niezbędne, by odebrać dźwięk,
- wdrażanie do uważnego słuchania,
- doskonalenie słuchania ze zrozumieniem,
- rozwijanie percepcji słuchowej,
- rozwijanie mowy i bogacenie słownictwa,
- stwarzanie uczniom okazji do odnoszenia sukcesów.

Cele operacyjne – uczeń:

- wykaże się wiadomościami na temat ucha, wyjaśni powiedzenia, wykona doświadczenia, weźmie udział w badaniu słuchu, wystąpi w scenie sytuacyjnej „głuche uszy”, wypowie się na jej temat, wyciągnie wnioski z przeprowadzonych doświadczeń, odkryje swoją modalność, dokona samokontroli, opanuje emocje.

Metody:

pokaz, prezentacja, osobistych doświadczeń, praktycznego działania, scenki sytuacyjne.

Formy pracy:

wycieczka, zbiorowa, w parach, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

projektor, komputer, rzeczy wydające dźwięki, muzyka relaksacyjna, kratownica, kredki.

Przebieg zajęć:

- 1. Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU** – uważne słuchanie, udział w doświadczeniach, wykonanie wysłuchanych poleceń, nauka wiersza na pamięć, ochrona słuchu.
- 2. Zabawa w „Głuchy telefon”.** Wyciąganie wniosków na temat zabawy.
- 3. Prezentacja budowy i działania ucha.** Zwrócenie uwagi na ciekawostki dotyczące słuchania.
- 4. Wycieczka do szpitala dziecięcego w ramach dni otwartych i udział w badaniu słuchu.** Gromadzenie informacji na temat zagrożeń dla uszu.
- 5. Dzielenie się zgromadzonymi informacjami.** Wyjaśnienie słów: „dźwięki przyjazne i nieprzyjazne”. Przeprowadzenie akcji na terenie szkoły pod tytułem:

„Jedne uszy tylko mamy, więc o ciszę zabiegamy”. Promowanie cichych zabaw w klasie. Unikanie hałasu.

6. Doświadczenia w słuchaniu:

- nauczyciel mówi do dzieci w obcym dla nich języku,
- mówi po polsku, ale niedbale,
- mówi, zakłócając odbiór informacji przez szelest, muzykę itp.

7. Wyciągnięcie wniosków na temat przeprowadzonych doświadczeń.

8. Praca w parach. Jedna z osób opowiada o tym, co robiła, a druga jej słucha, po minucie następuje zmiana. Po zakończonym ćwiczeniu należy opowiedzieć o czasie spędzonym przez partnera. Omówienie, na czym polegał problem w wykonaniu tego zadania.

9. Uważne słuchanie. Przeprowadzenie scenki „Głuche uszy”. Dwie osoby prowadzą rozmowę, ale się nie słuchają i każda mówi o czymś innym. Podsumowanie ćwiczenia i wyciągnięcie wniosków.

10. Jak się rodzi plotka? Nauczyciel prosi, by troje dzieci wyszło na zewnątrz. Jednemu uczniowi przed klasą przedstawia dowolną historyjkę. Następnie słuchający ma przekazać, co zapamiętał, jednemu z kolegów stojących za drzwiami, a ten następnemu i tak dalej. Na oczach dzieci rodzi się nowa zmyślona historia. Wyjaśnienie, dlaczego tak się dzieje.

11. Ćwiczenia pamięci słuchowej. Zastosowanie wizualizacji. Nauczyciel wypowiada kolejne słowa, a uczniowie muszą je sobie wyobrazić w kontekście sytuacyjnym. Po zakończeniu zadania uczniowie odkrywają, że zapamiętali je wszystkie.

12. Nauka wiersza z zastosowaniem mnemotechnik w postaci gestów. Uczniowie zauważają, jak szybko opanowali tekst.

13. Słuchanie z wyobraźnią. Zadaniem uczniów jest wyobrazić sobie, co mówią rzeczy, które nie mówią.

14. Słuchanie kontekstowe. Nauczyciel czyta tekst, nadając mu różne zabarwienie emocjonalne. Uczniowie zauważają, że słuchając osób, da się wyczytać ich emocje.

15. Wykonanie dyktanda. Rysowanie na kratownicy zgodnie z instrukcją nauczyciela, np. 2 kratki w lewo, 3 w dół itp. Sprawdzenie efektów pracy. Wyciągnięcie wniosków.

16. Kogo należy słuchać? Odegranie scenek sytuacyjnych. Wyciągnięcie wniosków.

17. Podsumowanie zajęć. Uczniowie wymieniają elementy, które są ważne, by słuchać i słyszeć.

18. Zindywidualizowana ocena zaangażowania uczniów. Zwrócenie szczególnej uwagi na uczniów ze SPE.

Komentarz metodyczny

Uczniowie ze SPE w większości przypadków mają problemy z percepcją słuchową. Należy zatem stosować różnorodne wzmocnienia wzrokowe, ruchowe i czuciowe, by aktywnie uczestniczyli w zajęciach, mimo pewnych ograniczeń.